

STOP HÄÄDÖILLE -hanke:

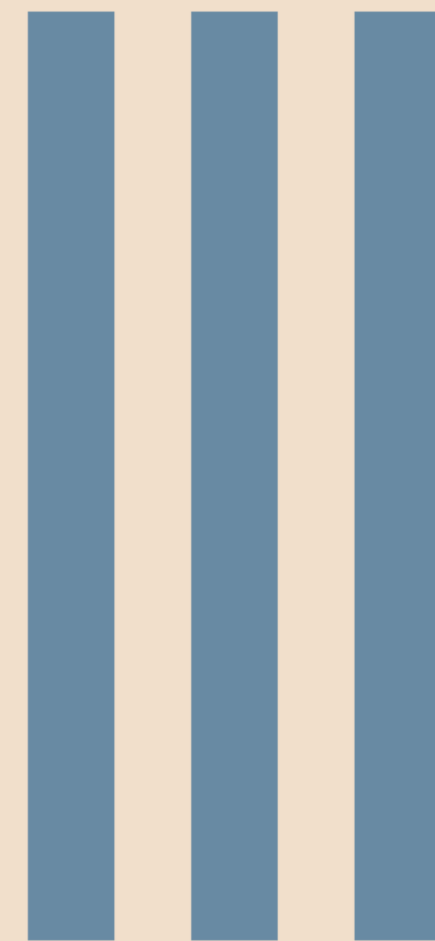
Yhteistyön merkitys häätöjen
ennaltaehkäisemisessä

.....

Y-säätiön koulutus 15.1.2025

VVA^{ry}

Katri Paakkanen & Elina Pohjosaho

Vailla vakinaista asuntoa ry

VVA^{ry}

1986 perustettu kansalaisjärjestö

Edunvalvoja ja asiantuntija

Matalan kynnyksen auttamistyö,
asumispalvelut ja järjestötyö

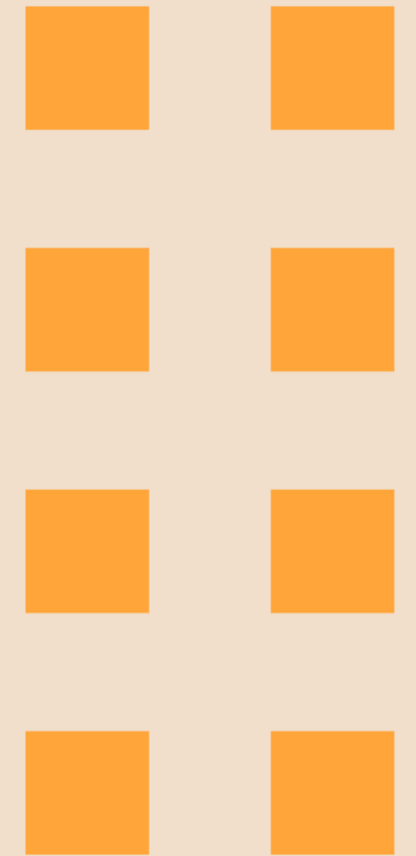

Oikeus hyvään asumiseen ja omaan kotiin kuuluu kaikille

Heikommassa yhteiskunnallisessa asemassa olevien ääni kuuluu päätöksenteossa

Ihmisarvo, luottamus, osallisuus ja tasa-arvo

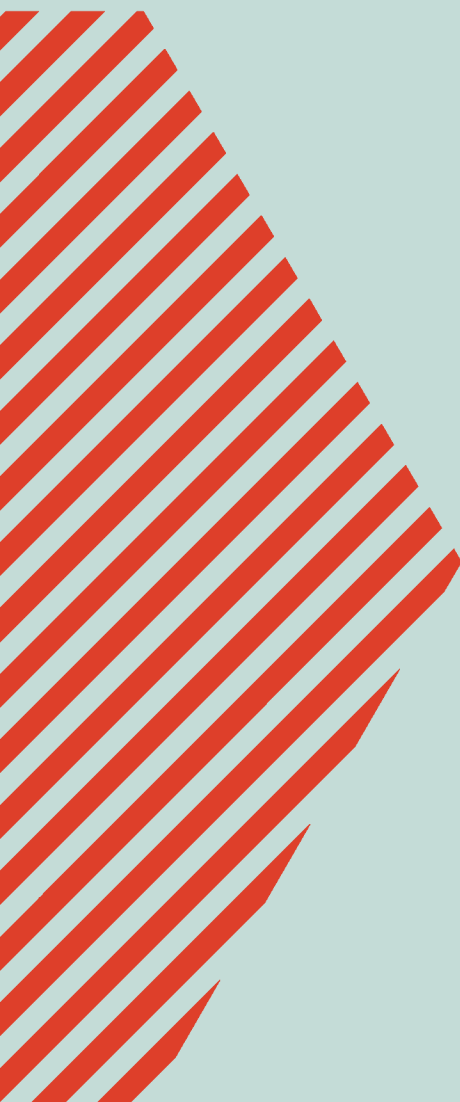

STOP HÄÄDÖILLE -hanke

.....

Häätöuhan varhainen
tunnistaminen ja
häätöjen ennaltaehkäisy
koulutuksen keinoin
2023–2025

-
-
- * Kolmivuotinen hanke 2023–2025
  - * Työntekijät Oulussa ja Helsingissä
  - * Yhteistyökumppaneina mm. Isännöinti-liitto, Kiinteistöliitto ja Taloasema

KOULUTUS

- ✦ Kohderyhmänä isännöinti- ja vuokra-ala
- ✦ Tietoa, työkaluja ja kohtaamisen taitoja

“

Sai paljon konkreettista tietoa ja vahvisti omaa ajatusta. Hyvä tietoa eri toimijoista ja voi antaa asukkaalle yhteystietoja ja vinkata eri tahoista mistä voi saada apuja tai edes on taho kenen kanssa jutella ja joka ymmärtää eikä tuomitse.

“

STIGMAN VÄHENTÄMINEN

- ✦ Stigmalla yhteys asumisen sujumiseen
- ✦ Lisäämällä tietoa lisätään ymmärrystä
- ✦ Monimuotoinen asuminen ja naapurisopu ovat mahdollisia

YHTEISTYÖN VAHVISTAMINEN

- ✦ Sektoreiden välinen yhteistyö
- ✦ Paikalliset verkostot
- ✦ Naapurustotyön vahvistaminen

ASUNNOTTOMUUS JA HÄÄDÖT

ASUNNOTTOMUUS LUKUINA

2023

3429

1018

-257

(ARA 2024, Granfelt 2014, Kaakinen 2023)

ASUMISEN HAASTEET

✦ Altistavat tekijät ovat terveydellisiä, sosiaalisia ja kulttuurisia

✦ Riskiryhmissä erityisesti marginaalissa olevat ihmiset

✦ Asunnottomuuteen johtavat syyt eivät useinkaan ole omassa käsissämme

*Asunnottomuus on sekä
yksilöllinen että
rakenteellinen ongelma.*

HÄÄDÖT OSANA ASUNNOTTOMUUTTA

Vuosi 2024

5439

+ 11 %

Valtaosa
vuokra-veloista
johtuvia

MISTÄ HÄÄDÖT JOHTUVA?

✦ Taustalla mm. kaupungistuminen, vuokra-asumisen lisääntyminen sekä työelämän muuttuminen

✦ Pienituloisuus, kustannusten nousu ja sosiaalietuuksien matala taso

✦ 89 % johtuu vuokravelasta

“

*Elämänhallinnan ongelmat,
puutteelliset taloustaidot,
työttömyys, päihteiden käyttö,
mielenterveysongelmat, paljon
kulutusluottoja, peliongelmaa.*

”

HÄÄTÖPROSESSIN AIKAJANA

Keskimääräinen kesto 8,5kk

Häädön
perusteet
täyttyvät

Häätötuomio
käräjä-
oikeudesta

Ulosoton
muutto-
kehotus

Häädön
jälkeen

2-3 kk
vuokrarästit

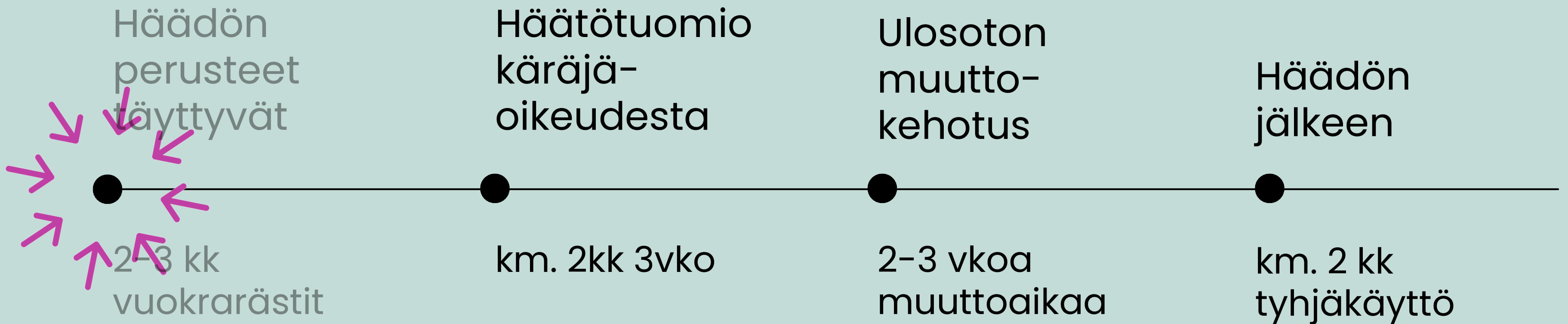
km. 2kk 3vko

2-3 vkoa
muuttoaikaa

km. 2 kk
tyhjäkäyttö

HÄÄTÖPROSESSIN AIKAJANA

Keskimääräinen kesto 8,5kk

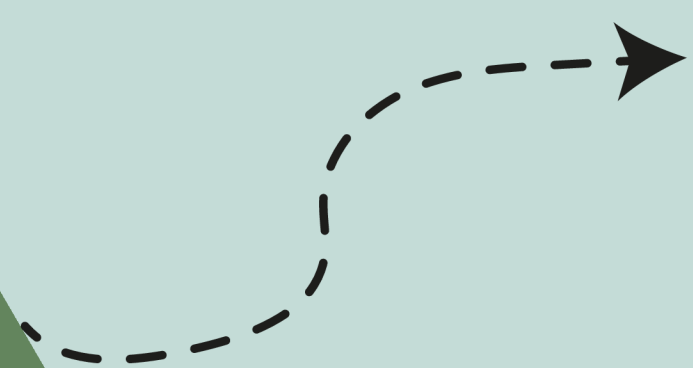
HÄÄDÖN KUSTANNUKSET

6300–
10 600 €

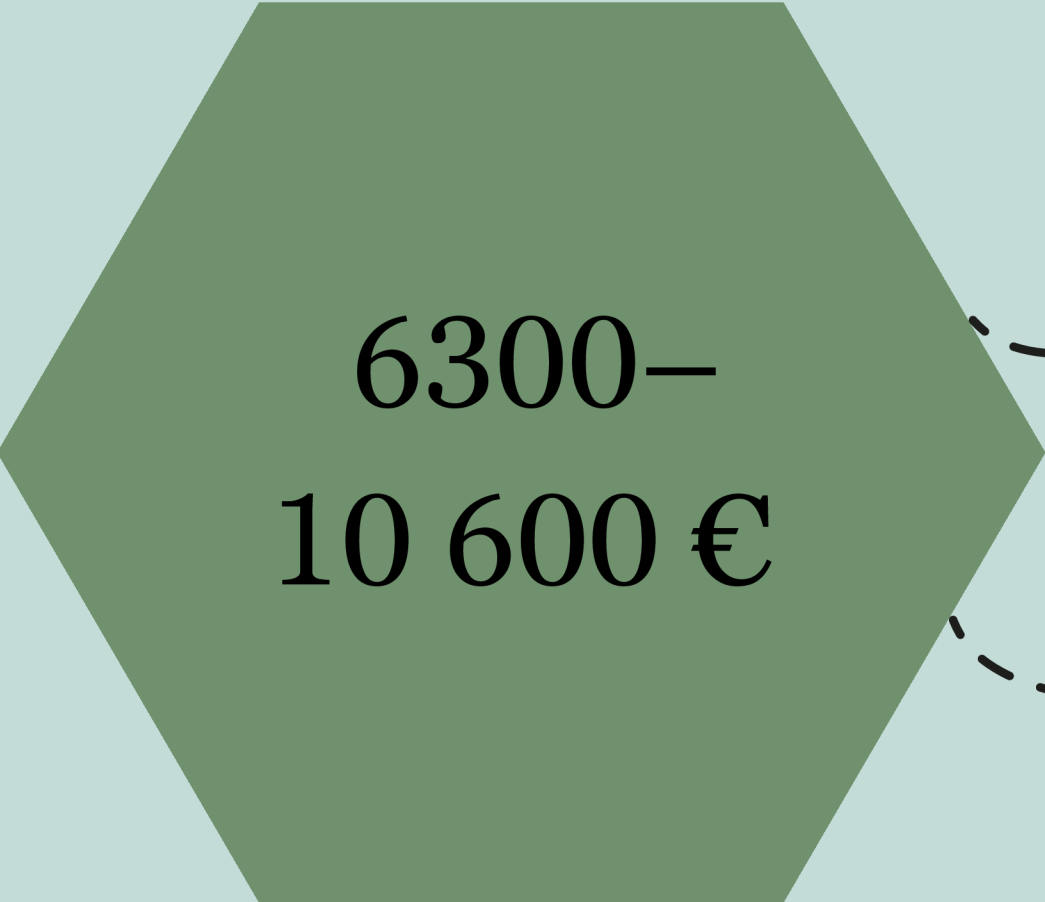
HÄÄDÖN KUSTANNUKSET

6300–
10 600 €

70 % vuokraveloista jää
vuokranantajan tappioksi

HÄÄDÖN KUSTANNUKSET

6300–
10 600 €

70 % vuokraveloista jää
vuokranantajan tappioksi

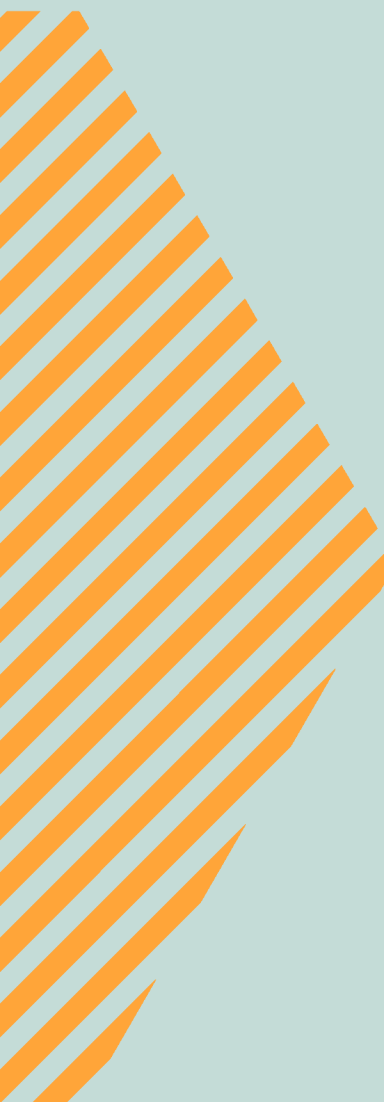

Kustannukset ja haitat yksilölle
ja yhteiskunnalle ovat
huomattavasti suuremmat!

**KOKEMUKSIA
HÄÄDÖISTÄ**

-
- * Tilanteet koettiin hankalaksi
  - * Avun hakeminen hätöuhan alla oleville vaikeaa
  - * Riittämättömyyden tunne
  - * Moni-ammattilinen verkostotyö olisi tärkeää, jotta tieto hätöuhasta tavoittaisi sosiaalitoimen varhaisemmassa vaiheessa

“

Ei. Ihme olisi pitänyt tapahtua!!

*En usko, ihmiset jotka
käyttäytyy näin tekevät sen
ihan tahallaan.*

“

“

Häädön estäminen olisi vaatinut asukkaalta edes pientä motivaatiota tai kykyä selvittää tilanne yhdessä vuokranantajan kanssa. Häätö on aina viimesijainen keino.

“

“

*Suurimmassa osassa tapauksia kyllä.
Yleensä häätöä varten - - tulee olla sekä
maksamatonta vuokraa, että huoneiston
huonoa kunnossapitoa ja yleensä myös
häiritsevää käyttäytymistä - -.*

“

**TYÖKALUJA
HÄÄTÖJEN EHKÄISYYN**

“

*Häädöt ovat aina surullinen asia
hädettävälle, mutta näen että
monesti häädöstä aiheutuva
muutto saa aikaan sen, että
hädettävä pääsee tarvitsemansa
avun piiriin. Häätö ei aina ole
huono asia.*

“

HALLITTU HÄÄTÖ

- ✦ Joskus häätö on ainoa työkalu
- ✦ Häätö tulisi toteuttaa yhteistyössä asumisneuvonnan tai sosiaalityön kanssa
- ✦ Tärkeässä roolissa asukasviestintä ja kasvokkaiset kohtaamiset

KOHTAAMINEN KANNATTAA

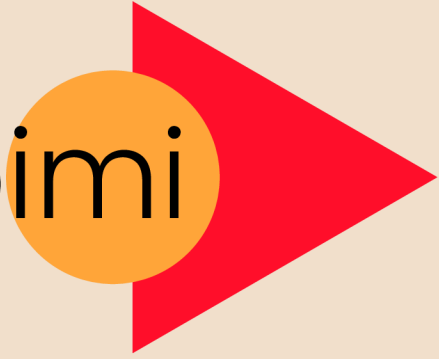
- ✦ Kasvokkain kohtaamalla tuetaan yhteistyön syntymistä!
- ✦ Kohtaamishistoria kulkee mukana
- ✦ Hyvä kohtaaminen missä tahansa ja kenen tahansa kanssa voi olla merkityksellinen

KUKA TEKEE, JA MITÄ?

- ✦ Isännöitsijän, vuokranantajan, naapurin ja ohjaajan roolit
- ✦ Aktiivinen yhteistyö ja keskusteluyhteys
- ✦ Haasteiden puheeksi ottaminen

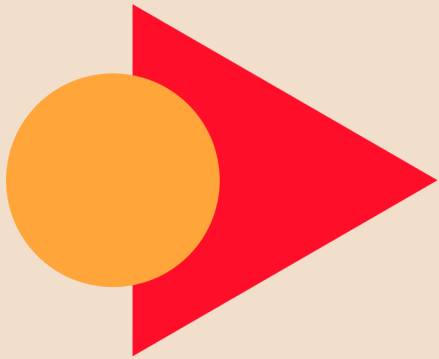

Sosiaalitoimi

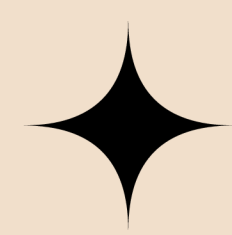

asumisneuvonta, välivuokraus, välitystili

Ohjaaja

kotikäynnit, aktiivinen velkojen seuranta, maksusuunnitelma varhaisessa vaiheessa, arjen tukitoimet

Isännöitsijä, vuokranantaja tai naapuri:
kohtaaminen, huoli-ilmoitus, ohjaus tuen piiriin

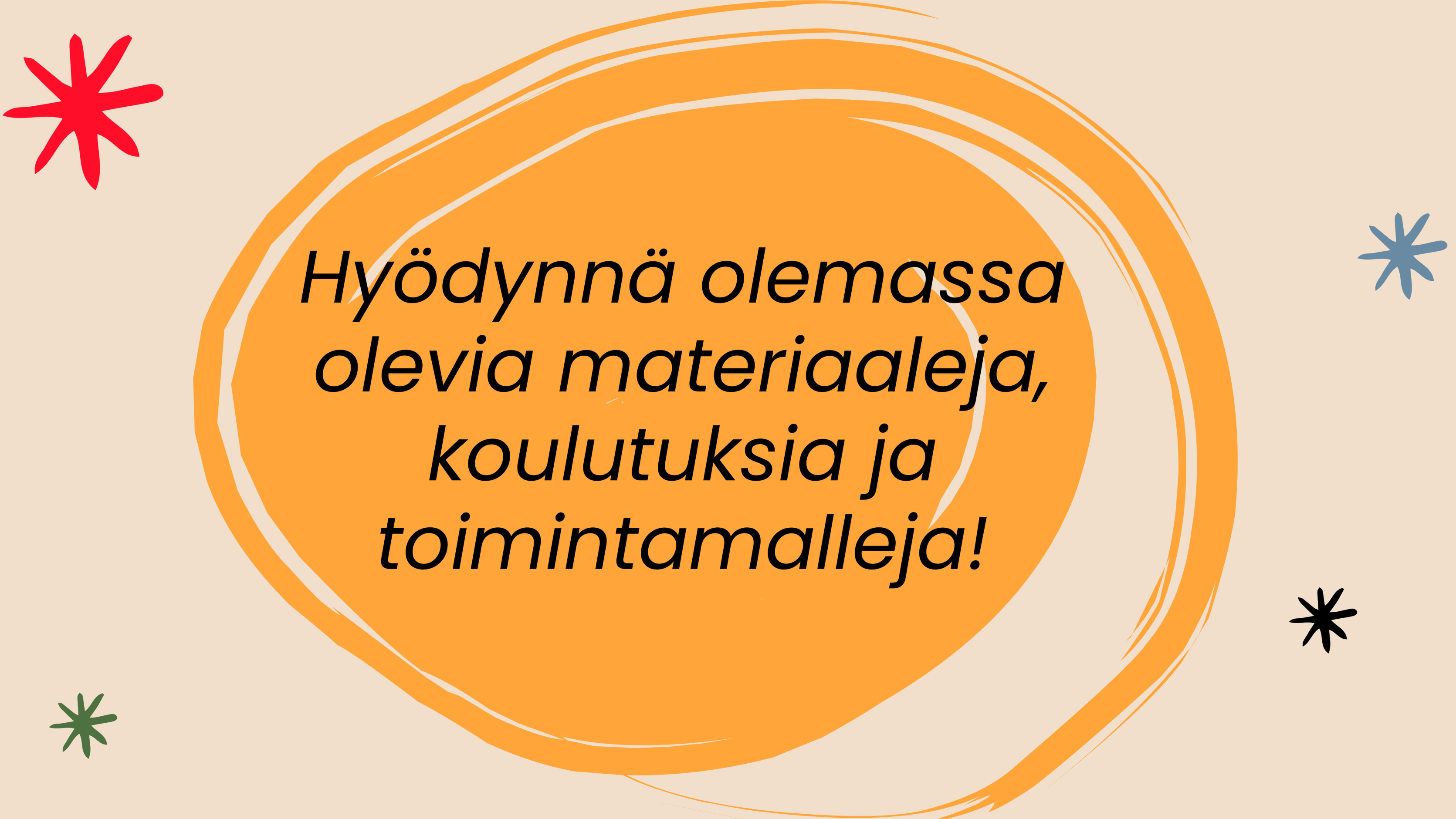
AMMATTILAISTEN OSAAMISEN VAHVISTAMINEN

✦ Rakenteet ja resurssit yhteistyölle

✦ Asumissosiaalisen työn ja taloussosiaalityön osaaminen

✦ Asumisen puheeksi ottaminen

*Hyödynnä olemassa
olevia materiaaleja,
koulutuksia ja
toimintamalleja!*

✿ Palveluopas Mentori

✿ Takuusäätiö: Velkalinja, TalousTsemppari, Penno, Vuokra-asukkaiden talousneuvonnan työkalupakki..

✿ Ulosottolaitos: ennakoivan talousneuvonnan koulutukset, videot, Talous- ja velkaneuvonnan chat, Talousneuvolat

✿ Sivakka, Ebba, Kotikoodi

Työkirja häätöjen
ennaltaehkäisyyn
ARAN sivuilla

- * Vuokrasopimuksen osapuolten oikeudet sekä velvollisuudet
- * Vuokrasopimuksen purkuperusteet
- * Häätöprosessi
- * Työvälineitä häätöjen ennaltaehkäisyyn
- * Viestintä ja tietosuoja
- * Yhteistyö häätöjen ennaltaehkäisyssä
- * Infolehtinen vuokralaiselle

Case Kronofogden

Ruotsin
ulosottolaitoksen,
kuntien sosiaalitoimen ja
vuokranantajien
yhteistyöllä on
ennaltaehkäisty häätöjä
onnistuneesti

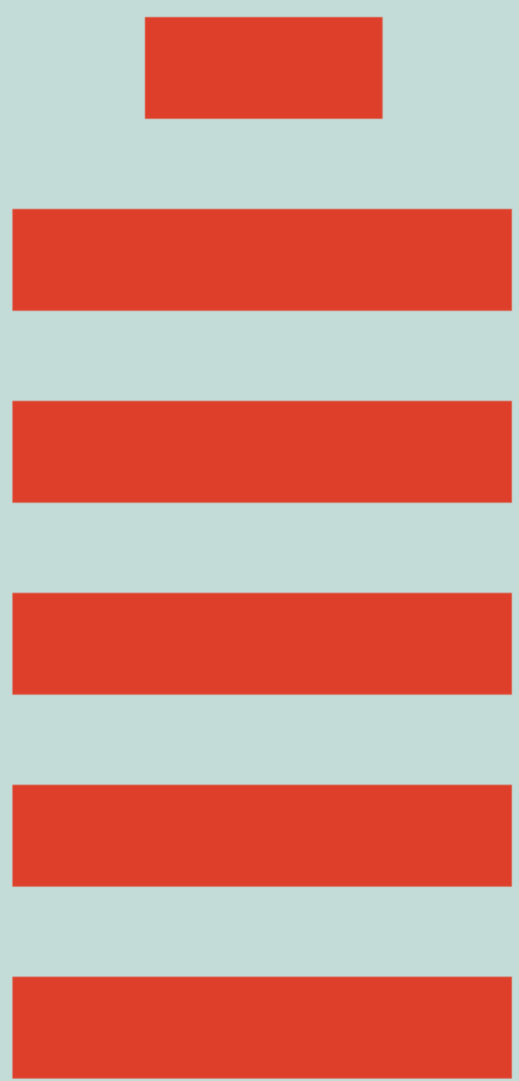
Paikalliset yhteistyöverkostot, joiden perustana vuokranantajan ja sosiaalitoimen säännölliset tapaamiset

Onnistunut yhteistyö lähtee toimivasta yhteydenpidosta ja selkeästä yhteisestä tavoitteesta

Yksinomaan hätätoihin keskittyvä sosiaalityöntekijä

“

*Aivan varmasti häätö
olisi voitu estää. Tukea ja
toisaalta jämääkkyttä
tarvitaan. Yksinjäävän on
lähes mahdotonta
selviytyä.*

“

LÄHTEET

- ARA 2024. Asunnottomat 2023
- ARA 2023. Selvitys häätöjen kustannuksista
- ARA 2024. Työkirja häätöjen ennaltaehkäisyyn
- Granfelt, R. 2014. Asunto vai rikoksettomuus ensin? Asumissosiaalisen työn tuella irti asunnottomuudesta ja rikollisuudesta. Teoksessa H. Linderborg, M. Suonio & T. Lassila (toim.). Sosiaalityö ja sosiaalinen tuki rikosseuraamusalalla. Rikosseuraamuslaitos, 255-274.
- Kaakinen, J. 2023. Ympäristöministeriö. Kotiin. Selvitysraportti tarvittavista toimenpiteistä asunnottomuuden poistamiseksi vuoteen 2027 mennessä.
- Kainulainen, Sakari & Saari, Juho & Häkkinen, Juho. 2013. Kadulta asuntoon. Vaikutukset hyvinvoinnille. Teoksessa Susanna Hyväri ja Sakari Kainulainen (toim.). Paikka asua ja elää? Näkökulmia asunnottomuuteen ja asumispalveluihin. Diakoniamattikorkeakoulun julkaisuja A Tutkimuksia 39. Helsinki. 49-71.

LÄHTEET

- Perkiö, Elina 2023: Y-säätiön vieraskynä blogikirjotus. Haettu 8.11.2023
- SOSTE 2023. Soste selvitti hallituksen leikkausten vaikutukset maakunnittain – Lähes 17 000 uutta alaikäistä tippuu köyhyysrajan alle. Haettu 14.11.2023
- YM 2023. Selvitys: Asunnottomuuden poistaminen vuoteen 2027 mennessä on mahdollista tiiviillä yhteistyöllä. Tiedote julkaistu 10.2.2023
- Takuusäätiö. Häädön eteneminen. Haettu 26.6.2023
- Tilastokeskus. Tilastokeskus – Tilastot aiheittain – Asunnot ja asuinolot. Haettu 29.8.2023
- THL 2023. Stigma ja syrjintä. Haettu 26.6.2023
- Tukenasi ry. Verkkosivu.
- Ulosottolaitos 2024. Ulosotto Suomessa. Ulosottolaitoksen tilastoja vuodelta 2023.
- Y-säätiö. Asunnottomuus. Haettu 26.6.2023
- Y-säätiö. Valtakunnallinen asunnottomuusseminaari luotasi asunnottomuustyön näkymiä. Haettu 30.11.2023